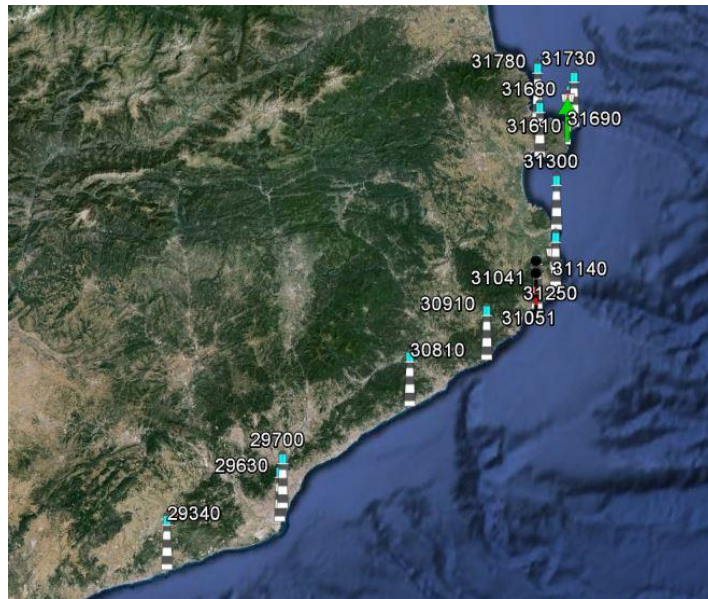

FARS I BALISES DE LA XARXA LITORAL

La majoria d'aquests fars van ser construïts durant el regnat d'Isabel II, en un programa arranjat pel primer ministre O'Donnell amb l'objectiu d'il·luminar la, llavors, "fosca costa espanyola". El primer període de construcció va comprendre els anys 1852 a 1868. Després es van anar afegint fars complementaris i de reforç.

Alguns dels fars remarcables d'aquesta costa catalana són, per exemple, el de Sant Sebastià, que és el far espanyol i europeu que té més abast lumínic. Es pot veure amb normalitat a 32 milles. També és de destacar el far de Cap de Creus, el més oriental de la península Ibèrica o el del Llobregat, el far en actiu més antic de Catalunya, en l'actualitat dins de la ciutat de Barcelona.

Si els fars, històricament s'havien situat en llocs aïllats, inhòspits, ara, a la província marítima de Barcelona i Girona, es caracteritzen per estar molts d'ells immersos en el tram urbanístic de les poblacions turistes del litoral.

Far de la Punta de s'Arnella Port de la Selva

Nom:	Punta s'Arnella
Núm. nacional:	31780
Núm. internacional:	E-0488
Coordenades:	42° 21,1' N 03° 11,2' E
Abast:	13 milles nàutiques
Elevació pla focal:	22 m
Aparença lluminosa:	Llampecs cada 5"

El far està situat en una plataforma plana de la costa de la Selva, en la punta que limita al nord la rada de la badia de la Selva, a una alçada de 22 metres sobre el nivell del mar.

Inaugurat en la nit del 16 de novembre de 1913, es va construir per una iniciativa de la Societat de Salvaments de Nàufrags de Girona, del 1891. Està en el vessant nord de la península de cap de Creus, a una milla al nord-oest del port refugi de Port de la Selva, sobre una petita esplanada a l'extrem de la punta de s'Arnella.

Aquesta àmplia zona costanera es comporta com un mur de contenció del mar i del vent, ja que es troba a sobrevent dels vents "tramuntana" i "mestral", els dos vents dominants en aquesta zona, juntament amb el "llevant", especialment perillós en aquest litoral. Aquests vents, quan són forts, fa que sigui complicada la navegació per aquesta zona, sobretot procedint del nord, si no es té una referència òptica i lluminosa per esquivar aquests penya-segats.

L'estructura arquitectònica del far consta d'una casa i una torre quadrada amb cúpula i va servir de model per a la construcció d'altres fars a mitjans del segle XX, en un segon programa de millora del sistema de fars de la costa espanyola. L'edifici original va inspirar la futura construcció del far de Tossa, que es va construir dos anys després.

Far del Cap de Creus (Cadaquès)

Nom:	Cap de Creus
Núm. nacional:	31730
Núm. internacional:	E-0486
Coordenades:	42° 19,0' N 03° 18,9' E
Abast:	20 milles nàutiques
Elevació pla focal:	87 m
Aparença lluminosa:	2 llampecs cada 10"

És el far situat més a l'orient de la península Ibèrica. Situat en un paratge desolador i aïllat, d'extraordinari bellesa, actualment els seus voltants són un parc natural. Es troba a 500 metres de la punta del cap, sobre un penya-segat negre, amb una orografia complicada i acinglerada, conegut amb el nom de la punta de l'Esquena, que cau al mar formant diverses cales agrestes i una illa, la Encalladora, separada per un estret canal.

El far, a 87 metres d'alçada, batut pels vents de tramuntana i llevant, dona llum i és punt de referència costaner en una de les zones més dures per a la navegació en la costa catalana. Un gran edifici, ara convertit en oficina d'informació del parc natural, envolta la instal·lació, que en essència és una torre d'11 metres d'alçada.

Va funcionar per primer cop la nit del 29 de juliol de 1853. És el segon far més antic de Catalunya, inaugurat 19 mesos després del far del Llobregat, la qual cosa evidencia la seva conveniència i necessitat en construir-ho, ja que està en un punt geogràfic estratègic de la costa peninsular, la qual cosa va fer que s'inclogués al primer programa del sistema de fars dissenyat pel govern d'Isabel II. El mes d'octubre de 1937, en pena guerra civil, un atac va inutilitzar l'òptica del far, quedant a les fosques fins al final del conflicte, la qual cosa evidencia el seu paper estratègic.

En la dècada dels anys seixanta aquest far, i el seu model a escala reduïda, construït prop d'ell, va ser l'escenari per al rodatge i la filmació de diverses pel·lícules d'aventures i pirates, com la titulada "El far de la fi del món", basat en una novel·la de Juli Verne, que narra la història d'un far que desorienta als navegants, per fer-los presa. També aquesta zona ha estat una font d'inspiració per a pintors i poetes, surrealistes i d'avantguarda, tant europeus com americans.

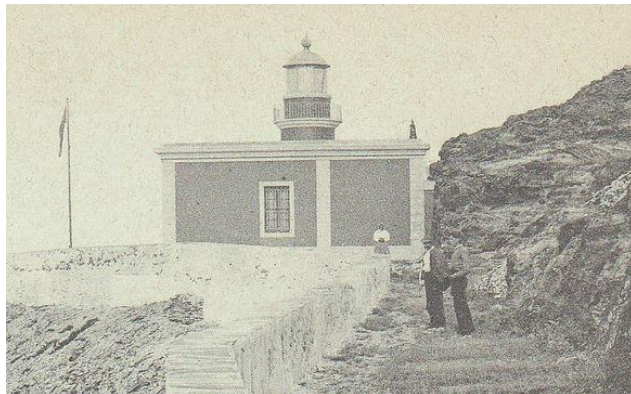
Far de Cala Nans (Cadaqués)

Nom:	Punta Cala Nans
Núm. nacional:	31680
Núm. internacional:	E-0484
Coordenades:	42° 16,9' N 03° 17,3' E
Abast:	8 milles nàutiques
Elevació pla focal:	33 m
Aparença lluminosa:	4 + 1 llampecs cada 25"

Aquest far situat en el límit Sud del port natural de Cadaqués, va ser inaugurat l'1 de setembre de 1874. Construït a l'extrem de la punta de Cala Nans, que li dona nom, ha estat el far de recalada tradicional al port de Cadaqués. Guiava l'entrada dels pailebots per la banda de babord. El far és una torre cilíndrica, de bella construcció, sobre una casa blanca. La llum es troba a 36 metres sobre el nivell del mar.

En caure l'activitat marítim-comercial del port de Cadaqués, el primer terç del segle XX, aquest far va perdre el seu valor estratègic i va quedar relegat en un cert abandó. L'any 1982, degut el seu estat ruïnós, es va voler enderrocar-lo i substituir-lo per un altre de nou. L'oposició dels veïns de Cadaqués, que el consideraven part del patrimoni històric de la vila, ho va impedir. Aquesta protesta va fer que es rehabilités completament.

Far de Roses (Roses)

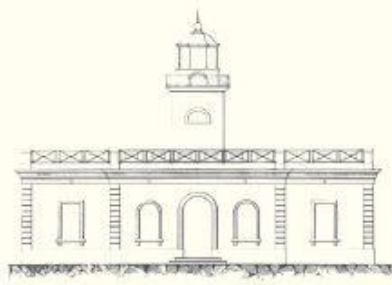

Nom:	Punta de la Bateria
Núm. nacional:	31610
Núm. internacional:	E-0476
Coordenades:	42° 14,8' N 03° 11,0' E
Abast:	12 milles nàutiques
Elevació pla focal:	24 m
Aparença lluminosa:	4 ocultacions cada 15"

Construït damunt les ruïnes del castell de la Trinitat, el far de Roses va ser inaugurat l'1 de setembre de 1864. Es troba en la punta de la Bateria, coneguda també com a punta Blancalls i el seu focus lumínic està a 24 metres sobre el nivell del mar. Orientat al Sud i l'Garbí del golf de Roses, és el punt de referència Nord d'aquesta badia. A poca distància es troba el port de Roses, al que fa referència.

La seva construcció és la típica arquitectura utilitzada en la construcció dels fars de la primera fase del "Pla d'Enllumenament" de la costa espanyola. És una caseta amb una torre cilíndrica. Actualment es troba dins de la xarxa urbanística de la localitat de Roses.

El 5 de setembre de 1921 va ser electrificat, amb un llum incandescent de 500w. Va ser un dels primers fars electrificats.

Far de les Illes Medes (l'Estartit)

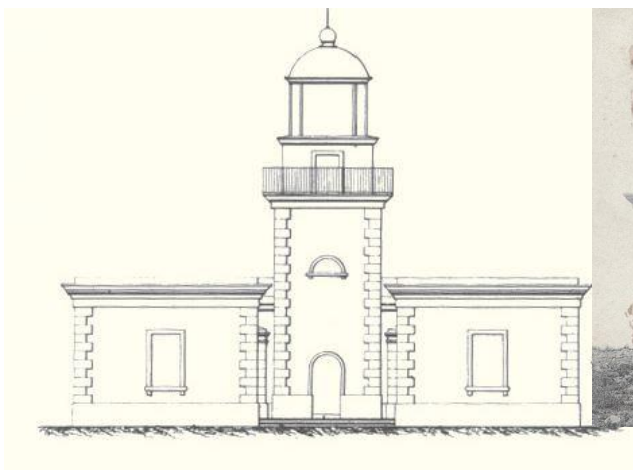
Nom:	Illes Medes
Núm. nacional:	31300
Núm. internacional:	E-0472
Coordenades:	42° 02,9' N 03° 13,3' E
Abast:	14 milles nàutiques
Elevació pla focal:	87 m
Aparença lluminosa:	4 llampecs cada 24"

A la part alta de Meda Gran, a una alçada de 86 metres sobre el nivell del mar i a 10,55 metres sobre el terreny, està situat aquest far, que va ser inaugurat l'1 de juny de 1868.

Al seu voltant hi ha restes d'edificacions antigues i és l'assentament de molts nius d'aus marines. La rellevància geodèsica d'aquest far, a banda de delimitar el costat sud de la corda lluminosa del far de Roses, és que també delimita el costat sud de la corda lumínica del far de Cap Creus. D'aquí la seva importància. També indica el freu o canal que separa les illes Medes de la costa de Torroella.

És l'últim far inaugurat dins del regnat d'Isabel II, impulsora del pla de fars i llums de la costa, ja que dos mesos després va esclatar la revolució liberal que la va obligar a sortir del país. Va ser un dels primers fars espanyols que es va quedar sense personal permanent vivint en ell. Va passar, llavors a dependre el seu manteniment del tècnic de Senyals Marítims de Roses. Cada setmana hi anava a renovar el combustible a bord d'un bot. El 29 de novembre de 1933, el tècnic va patir un naufragi. Degut la problemàtica del seu allunyament, es va decidir que el manteniment del combustible del far es realitzés des de l'Estartit.

L'any 1982 es va col·locar un sistema lluminós alimentat amb energia solar, un dels primers de tot l'Estat.

Far del Cap Sant Sebastià Palafrugell

Nom:	Cap de Sant Sebastià
Núm. nacional:	31250
Núm. internacional:	E-0470
Coordenades:	41° 53,8' N 03° 12,1' E
Abast:	32 milles nàutiques
Elevació pla focal:	167 m
Aparença lluminosa:	Llampecs cada 5"

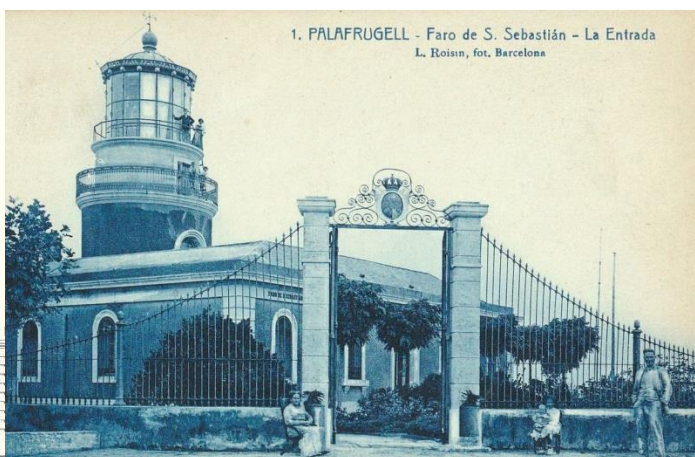
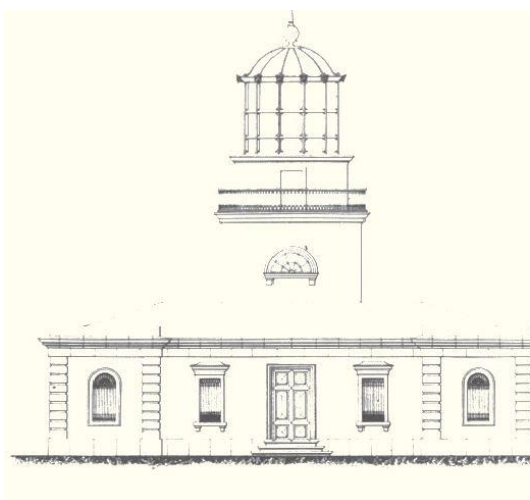
És el far més important de Catalunya. Damunt del promontori del cap Sant Sebastià, a una alçada de 168 metres sobre el nivell del mar, és el far espanyol amb més abast lumínic i un dels de major abast a nivell mundial. El seu abast lluminós teòric és de 32 milles, però es veu, en la pràctica, a més de 50 milles, degut a la seva gran alçada sobre el nivell de mar. És un far catalogat de Gran Faro de Primer Ordre i constitueix, des de la seva construcció a mitjan segle XIX, en el far de referència internacional de l'extrem SW del golf de León.

Va ser inaugurat l'1 d'octubre de 1857. Es troba en un paratge de molta importància marítima, en ser un punt estratègic en el pas de les embarcacions que van i vénen cap a Marsella, Gènova i Còrsega. Des de l'edat mitjana, sempre ha estat ocupada la punta d'aquest promontori. Fins i tot, quan s'allotjà un ermità, que es va instal·lar al segle XVII, aquest va fer la funció de guaitia i sentinella, atalaiant la zona, donant l'avís als veïns dels contorns, de possibles incursions de pirates o naus sospitoses.

El far està en un penya-segat, molt costerut, de color vermellós i rosat, que avança cap al sud-est. Molt prop d'ell, a uns 500 metres al nord, es troba l'ermita de Sant Sebastià.

El far està format per una torre cilíndrica blanca de 12 metres d'alçada situada enmig d'un edifici blanc amb teulada vermella. La seva llum és el punt de referència nocturn dels vaixells que en recalcn, per poder buscar refugi en el port de Palamós quan bufen vents del Nord en el golf de León. Malgrat la seva importància no va ser electrificat fins a l'any 1940, amb un llum de 3.000W.

Té, amb el del Llobregat, un sistema DGPS.

Balisa de les Illes Formigues
Palamós

Nom:	Formiga Gran
Núm. nacional:	31140
Núm. internacional:	E-0470
Coordenades:	41° 51,8' N 03° 11,1' E
Abast:	6 milles nàutiques
Elevació pla focal:	14 m
Aparença lluminosa:	3 llampecs cada 9"

Far situat sobre l'escull de la Formiga Gran, davant la costa de Calella de Palafrugell. La instal·lació consisteix en una columna cilíndrica, amb el seu focus de llum a 14 metres sobre el nivell del mar. Es va instal·lar l'any 1982. Per accedir a l'illot hi ha un petit embarcador.

Està sobre un escull que era molt perillós per a la navegació, fins que no es va posar llanterna. L'any 1921, navegant durant la nit de Nadal, el vapor 'Paz de Espalza' es va estavellar contra les pedres.

En aquest lloc es va produir la famosa batalla naval de les Formigues, a l'Edat Mitjana, en la que Roger de LLuria va derrotar a la flota francesa dels Anjou, gràcies a l'ajuda desinteressada d'aquestes roques emergents.

Far de la Punta del Molí Palamós

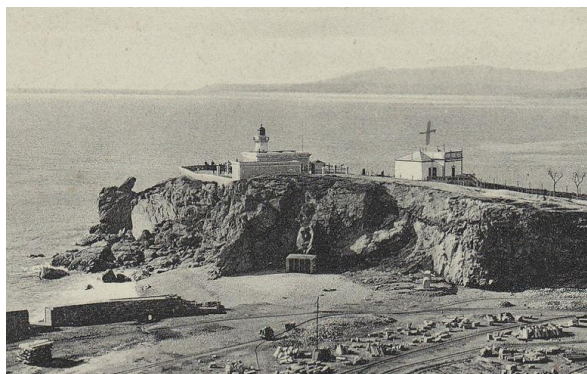
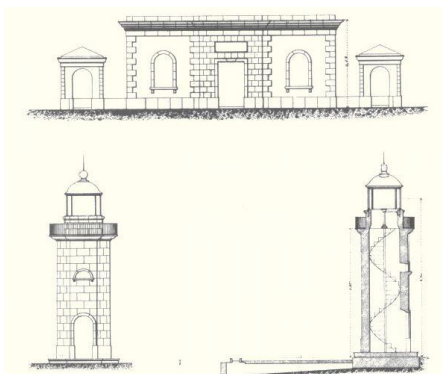

Nom:	Punta del Molí
Núm. nacional:	31041
Núm. internacional:	E-0462
Coordenades:	41° 50,5' N 03° 07,7' E
Abast:	18 milles nàutiques
Elevació pla focal:	22 m
Aparença lluminosa:	1+4 ocultacions cada 18''

El far de la punta del Molí, conegut també com el de Palamós, es denomina així a causa que en el seu emplaçament hi havia un primitiu molí de vent. Es troba a 25 metres sobre el nivell del mar, en un sortint de roca que antigament protegia les aigües del port natural de Palamós dels vents de llevant i gregal. El far està orientat al migdia.

La instal·lació va entrar en servei actiu l'1 de setembre de 1865. L'actual far és una torre prismàtica hexagonal amb cúpula grisa. El focus lumínic té una alçada de 23 metres sobre el nivell del mar i fa de referència per a la recalada al port de la ciutat.

Integrat al conjunt urbà de la ciutat de Palamós, va ser, juntament amb el de Calella, un dels primers fars electrificats d'Espanya, aprofitant l'arribada de la xarxa elèctrica a Palamós l'any 1917. En 1975 es va fer una reforma important en la seva estructura, a causa de les greus esquerdes que van sortir a l'edifici, provocades, principalment, pels bombardejos soferts durant la Guerra Civil i, també, com a conseqüència de l'extracció de pedra d'una pedrera propera al far.

Balisa de la Llosa Palamós

Nom:	La Llosa
Núm. nacional:	31051
Núm. internacional:	E-0460
Coordenades:	41° 50,2' N 03° 07,3' E
Abast:	5 milles nàutiques
Elevació pla focal:	10 m
Aparença lluminosa:	2 llampecs cada 7"

Aquest senyal marítim es va posar per evitar els accidents marítics dels vaixells que recalaven al port de Palamós. Al principi era una boia flotant, instal·lada l'any 1925, fins que l'any 1978 es va construir una balisa fixa.

El senyal avisa de la situació d'una baix molt perillós, conegut com la Llosa de Palamós, submergit a tan sol 3,4 metres sota el nivell del mar i que ha estat testimoni de diversos naufragis, entre ells el de navili de 78 canons 'Sant Isidoro', l'any 1794 o el del vapor 'Cheliff' en 1876. També han estat víctimes del baix, la goleta 'Jove Temerari', l'any 1896, el veler Josefa Formosa, pailebot de 200 tones carregat de carbó, que va quedar enfonsat l'any 1910, el vapor Llegeixi, també embarrancat l'any 1910. Un altre vapor de cabotatge que feia la línia Barcelona-Roses, l'Anciola 1, va embarrancar l'any 1928 i el 'Cala', moto-veler de Naviliera Mallorca, l'any 1937.

A la nit aquest senyal és una balisa lluminosa amb un abast de 5 milles. La balisa és una columna de color vermell, amb bandes negres, de 10 metres d'alçada i marca de topall, consistent en dues esferes negres. La columna està situada a 610 metres al 178° de l'extrem del moll d'Abric del port de Palamós i a 0,5 milles al 227° del far del Molino. El baix de Palamós és una roca de forma esfèrica. Té una superfície plana d'uns 80 metres de diàmetre. En el seu entorn submarí es troben restes dels naufragis dels quals han estat víctimes per la seva ocultació. El baix emergeix sobre un fons marí que està situat entre 7 i 15 metres, per la qual cosa està molt freqüentat per bussejadors.

Far de Tossa de Mar

Tossa de Mar

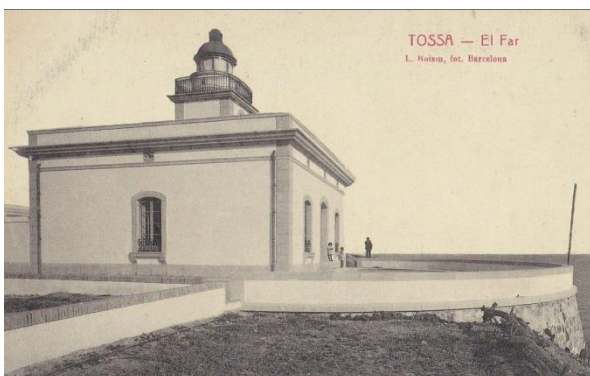

Nom:	Tossa
Núm. nacional:	30910
Núm. internacional:	E-0453
Coordenades:	41° 43,0' N 02° 56,0' E
Abast:	21 milles nàutiques
Elevació pla focal:	60 m
Aparença lluminosa:	3+1 llampecs cada 20"

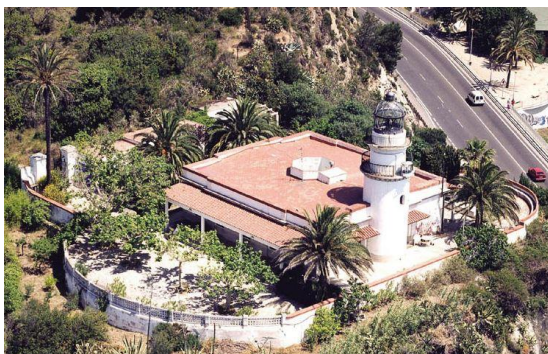
Faro bessó del far de s'Arenella, al Port de la Selva, va ser inaugurat el 27 d'agost de 1919. Es tracta d'un far damunt d'un edifici de planta quadrada i una torre al centre, que sobresurt de forma molt especial a l'entorn de la costa de Tossa i el seu cap.

Es va construir per cobrir el buit lumínic existent entre els fars de Calella i Palamós. Per la part de ponent, la seva corda lumínica enllaça amb la llum del far de Calella i, una mica més cap al SW, entronca amb el sistema de fars de Barcelona, concretament amb el de Montjuïc.

Està emplaçat en la punta més alta de cap de Tossa, després de traspasar les muralles medievals de la població, en un lloc privilegiat per la seva panoràmica. Situat a 70 metres sobre el nivell del mar, l'alçada de la seva torre és de 10 metres sobre el nivell del seu emplaçament, la qual cosa fa que el seu centelleig es vegi a més de 30 milles, a pesar que el seu abast teòric sigui de 21 milles.

Far de Calella Calella

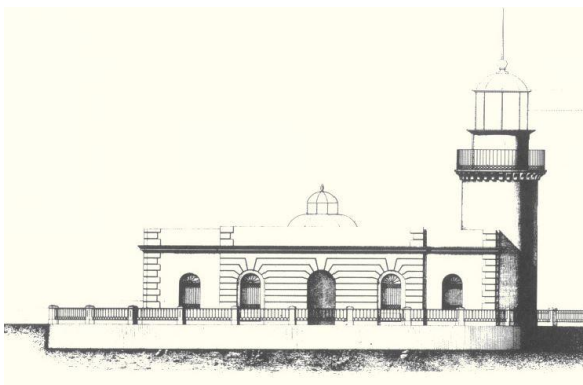
Nom:	Calella
Núm. nacional:	30810
Núm. internacional:	E-0448
Coordenades:	41° 36,5' N 02° 38,8' E
Abast:	18 milles nàutiques
Elevació pla focal:	50 m
Aparença lluminosa:	3+2 llampecs cada 20"

El far està format per una torre blanca de 10 metres d'alçada que sobresurt d'una casa on vivien el faroners. El far està coronat amb una cúpula de cristall. La seva construcció es basa en l'esquema arquitectònic utilitzat en les obres del primer Pla de Fars. Es tracta d'una torre cilíndrica que després ha estat molt representada en l'imaginari col·lectiu de Catalunya. El punt lumínic està a 46 metres sobre el nivell del mar.

Des d'un primer moment va ser catalogat com a far de Tercer Ordre. Està situat en la punta de Calella, penyal que reté, per la seva banda de ponent, a les sorres procedents del riu Tordera, que origina la gran platja de la població.

L'any 1916 s'electricà, sent el primer de Catalunya degut a la facilitat de subministrament, ja que es troba al costat de la important població industrial de Calella, en aquells anys amb grans fàbriques tèxtils de gènere de punt, que utilitzaven l'energia elèctrica per al seu funcionament. Al gener de 1936 s'ordena un estudi per situar aquí un radio-far, intenció que va quedar suspesa per l'inici de la Guerra Civil.

El 6 de desembre de 1936 es col·loca una bateria antiaèria per protegir la costa de Llevant de Barcelona i s'apaga la llum del far fins al final de la contesa. Durant aquest període és objecte de diversos bombardejos.

Far de Montjuïc Barcelona

Nom:	Montjuïc
Núm. nacional:	29700
Núm. internacional:	E-0400
Coordenades:	41° 21,7' N 02° 10,0' E
Abast:	26 milles nàutiques
Elevació pla focal:	108 m
Aparença lluminosa:	2 llampecs cada 15"

Far de recalada al port de Barcelona, es troba al vessant SE de la muntanya de Montjuïc. La construcció del far de Montjuïc va estar motivada per l'ampliació del Port de Barcelona cap al Sud i per l'intent d'aconseguir amb la seva alçada (108 metres sobre el nivell del mar), un major abast lluminós que el que proporcionava el far del Llobregat, situat a nivell de mar.

L'any 1906 es va construir un primer far que va ser reemplaçat per l'obra de nova planta existent en l'actualitat, edificat l'any 1922 i que va entrar en funcionament el 1925. Arquitectònicament és un dels fars catalans més treballats, obra de Josep Cabestany. Es tracta d'un edifici de dues plantes de maó vermell, coronat amb una torre de planta quadrada. Damunt d'ella està instal·lada la llanterna cilíndrica, rematada amb una cúpula platejada.

Far de Llobregat Barcelona

Nom:	Llobregat
Núm. nacional:	29630
Núm. internacional:	E-0398
Coordenades:	41° 19,5' N 02° 09,1' E
Abast:	23 milles nàutiques
Elevació pla focal:	32 m
Aparença lluminosa:	Llampecs cada 5"

El far del Llobregat es troba en el marge esquerre del riu Llobregat, al Nord de la seva desembocadura. Està format per una torre de dos cossos, l'inferior de secció quadrangular i el superior octagonal sobre un edifici cilíndric. Està coronat amb una cúpula platejada.

Far de recalada per arribar al Port de Barcelona, va ser encès per primera vegada l'1 de gener de 1852. És el far model de molts fars que es van construir durant la primera fase del Programa d'enllumenament de la costa espanyola. És el far modern més antic en actiu de la costa barcelonina i té el mèrit d'haver arribat en ple funcionament en l'actualitat, malgrat haver estat sempre amenaçat de tancament, be per causes de la naturalesa o be per raons administratives.

Està emplaçat a un metre sobre el nivell del mar, al delta del Llobregat. Antigament la zona era de maresmes i cultius. Al principi estava a 300 metres de la línia costanera però ja l'any 1954 el mar l'havia convertit en un istme que feia perillar la seva estructura, per la reculada erosiva de la costa a causa de les successives ampliacions del port de Barcelona. Una altra amenaça que va fer perillar el futur d'aquest far va ser una Real Ordre de 1903 que preveia el seu enderrocament, per ser reemplaçat per un nou far que s'havia de construir a Montjuïc. L'oposició dels agents marítims de Barcelona ho va impedir, definitivament, l'any 1928.

Aquest far era el punt de referència més segur per recalcar al port perquè assenyalava els baixos sorrencs formats a la desembocadura del riu Llobregat. Fins a l'última ampliació del port ho protegia una escullera construïda per resguardar la costa; avui ha quedat dins les instal·lacions portuàries, tot i que, a causa del seu abast, és utilitzat encara per a la navegació marítima.

En 1969 se li va afegir un radiofar que va ser substituït el 2001 per una estació GPS diferencial la qual, amb un abast de 100 milles, corregeix les posicions errònies que podem obtenir del GPS. La llum té un abast de 21 milles.

Far de San Cristòfol Vianova i la Geltrú

Nom:	Sant Cristòfol
Núm. nacional:	29340
Núm. internacional:	E-0396
Coordenades:	41° 13,0' N 01° 44,2' E
Abast:	19 milles nàutiques
Elevació pla focal:	27 m
Aparença lluminosa:	3 llampecs cada 8"

Emplaçat a la punta de Sant Cristòfol, aquest far no estava inclòs al Pla d'Enllumenat elaborat pel govern d'Isabel II però les pressions dels patrons i mariners de la localitat ho van fer possible.

La seva estructura consisteix a una torre tronc-cilíndrica de pedra, rematada amb una cúpula platejada. La torre està adossada a una casa i el seu recinte està limitat a ponent entre la riera que limita el port de Vilanova, i la costa rocosa que les costes del Garraf.

Es va encendre per primera vegada el 12 d'agost de 1866 i va demostrar la seva utilitat, ja que era l'única llum entre Salou i el Llobregat. Serveix de referència per als vaixells que volen trobar a la nit els punts de fondejo de la zona del Garraf.

S'electricificà el 6 d'agost de 1918 i aconseguí un abast de 21 milles.

Durant la Guerra Civil va estar apagat des del 13 de febrer fins a març de 1939.

